

ΧΡΗΣΤΙΑΝΙΚΗ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ
ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΓΙΑ ΤΗ ΜΕΛΕΤΗ ΤΗΣ ΒΥΖΑΝΤΙΝΗΣ
ΚΑΙ ΜΕΤΑΒΥΖΑΝΤΙΝΗΣ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΗΣ
ΕΤΟΣ ΙΔΡΥΣΗΣ 1884

**ΑΠΟΧΑΙΡΕΤΙΣΜΟΣ
ΣΤΗΝ ΧΡΥΣΑ Α. ΜΑΛΤΕΖΟΥ**

1941-2024

Η Χριστιανική Αρχαιολογική Εταιρεία αναγγέλλει με λύπη στα μέλη και στους φίλους της την απώλεια την 10η Ιανουαρίου 2025 της ακαδημαϊκού και ομότιμης καθηγήτριας Χρύσας Μαλτέζου, μέλους της Εταιρείας μας από το 1982 και μέλους του Διοικητικού Συμβουλίου κατά την περίοδο 1988-1992.

Η Χρύσα Μαλτέζου γεννήθηκε στην Αλεξάνδρεια της Αιγύπτου το 1941 και φοίτησε στο ιστορικό Αβερώφειο Γυμνάσιο της ελληνικής παροικίας. Σπούδασε ιστορία στο Πανεπιστήμιο Αθηνών με υποτροφία του ΙΚΥ και μετεκπαιδεύτηκε στη Γαλλία και την Βενετία, με υποτροφίες του γαλλικού κράτους και της Ακαδημίας Αθηνών αντίστοιχα. Υποστήριξε τη διδακτορική της διατριβή στο Πανεπιστήμιο Αθηνών, η οποία δημοσιεύθηκε με τον τίτλο *Ο θεσμός του εν Κωνσταντινουπόλει Βενετού Βαΐλου, 1268-1453* (Βιβλιοθήκη Σοφίας Ν. Σαριπόλου, αριθ. 6), Αθήνα 1970.

Το 1969 εισήλθε στο Κέντρο Βυζαντινών Ερευνών του Εθνικού Ιδρύματος Ερευνών, του οποίου διετέλεσε διευθύντρια από το 1980 έως το 1994. Το 1982 άρχισε την πανεπιστημιακή της σταδιοδρομία στο Πανεπιστήμιο της Κρήτης, την οποία συνέχισε από το 1995 στο Πανεπιστήμιο Αθηνών. Δίδαξε επίσης ως επισκέπτρια καθηγήτρια σε πανεπιστήμια της Ευρώπης, της Αμερικής και της Αυστραλίας. Το 1998 ανέλαβε τη διεύθυνση του Ελληνικού Ινστιτούτου Βυζαντινών και Μεταβυζαντινών Σπουδών της Βενετίας. Το 2012 εξελέγη τακτικό μέλος της Ακαδημίας Αθηνών στην έδρα της Ιστορίας του Νέου Ελληνισμού (1453-1821). Ως διευθύντρια του Ελληνικού Ινστιτούτου της Βενετίας, αγωνίστηκε σθεναρά για την προάσπιση του επιστημονικού χαρακτήρα, της περιουσίας και των δικαιωμάτων του ιδρύματος, και για τη γενικότερη πρόοδό του.

Η Χρύσα Μαλτέζου υπήρξε κορυφαία και ακάματη ερευνήτρια της ιστορίας του λατινοκρατούμενου ελληνισμού. Η εργογραφία της πλησιάζει τους 400 τίτλους μονογραφιών, επιμελειών συλλογικών έργων, άρθρων, ανακοινώσεων, βιβλιοκρισιών, διαλέξεων κ.ά. Ανάμεσα στις μονογραφίες της ξεχωρίζουν οι τόμοι *Η Βενετική παρουσία στα Κύθηρα* (Αθήνα 1991), *Η Βενετία των Ελλήνων* (Αθήνα 1999) και *Ύλη ιστορίας του βενετοκρατούμενου ελληνισμού* (2022). Οι αρχειακές της έρευνες έφεραν στο φως σημαντικά τεκμήρια για τη μεταβυζαντινή τέχνη, ορισμένα από τα οποία δημοσίευσε στο *Δελτίον* της ΧΑΕ: «Κοινωνία και τέχνες στην Ελλάδα κατά τον 13ο αιώνα. Ιστορική εισαγωγή», *ΔΧΑΕ ΚΑ'* (2000), «Βυζαντινό άρωμα στο έργο του Francesco Sansonino», *ΔΧΑΕ ΚΣΤ'* (2005), «Ο τοίχος της Πλατείας των Ελλήνων στη Βενετία και τα αρχειακά τεκμήρια ιδιοκτησίας του», *ΔΧΑΕ ΚΗ'* (2007), «Ο ζωγράφος Αντώνιος Βασιλάκης. Νέα αρχειακά τεκμήρια για τη ζωή και το έργο του», *ΔΧΑΕ ΛΓ'* (2012).

Η Χρύσα Μαλτέζου έλαβε το 1982 το Βραβείο της Ακαδημίας Αθηνών για την διάσωση, ταξινόμηση, επιστημονική αξιοποίηση του Ιστορικού Αρχείου Κυθήρων και την ανάδειξη της ιστορίας του νησιού και το 2007 το Βραβείο Dante Aligheri από το Πανεπιστήμιο της Μπολόνια για την προσφορά της στην ανάδειξη του πολιτισμού του ελληνισμού στη Βενετία.

Το 2013, το Πανεπιστήμιο Αθηνών και το Μουσείο Μπενάκη εξέδωσαν προς τιμήν της τον συλλογικό τόμο *Γαληνοτάτη*, όπου συγκεντρώθηκαν 46 μελέτες μαθητών, συνεργατών και συναδέλφων της, σε επιμέλεια της Γ. Βαρζελιώτη και του Κ. Τσιγκνάκη.

Η Ελληνική Πολιτεία τίμησε το έργο της Χρύσας Μαλτέζου προς την πατρίδα με την απονομή του Χρυσού Σταυρού του Τάγματος Τιμής (2003).

Η Χριστιανική Αρχαιολογική Εταιρεία εκφράζει τα θερμά της συλλυπητήρια στους οικείους της Χρύσας Μαλτέζου.